

Vraag nr. 47
van 7 december 1999
van de heer WILFRIED AERS

E. colibacterie – Onderzoek en preventie

De plotselinge dood van een achtjarig Brits meisje stelde de artsen deze zomer voor een raadsel. Het meisje bleek besmet met *E. coli* 0157, een bacterie die sinds een jaar of tien bekend is.

Alhoewel over *E. coli* 0157 nog maar weinig bekend is, staat vast dat de ziektekiem het lichaam binnendringt door het inslikken van besmette excrementen. In het ergste geval leidt dat tot het hemolitisch uremisch syndroom, met name vergiftiging van de lichaamscellen, die op haar beurt resulteert in nierinsufficiëntie, hersenletsel en zelfs de dood.

Een remedie voor de infectie is er tot dusver niet. Er zijn echter ernstige vermoedens dat de excrementen van honden die in aanraking zijn gekomen met de handjes van kinderen, de oorzaak kunnen zijn.

1. Hoever staat het in Vlaanderen met het onderzoek inzake deze bacterie ?
2. Waarom worden uit veiligheidsoverwegingen niet alle honden verboden op onze stranden ?

Nu wordt dat verbod, dat op de meeste plaatsen reeds bestaat, vaak met voeten getreden.

Antwoord

1. Tot op heden werden noch in Vlaanderen, noch in de rest van België echte epidemies met *E. coli* 0157 gerapporteerd, hoewel de frequentie van sporadische infecties niet lager is dan in andere Europese landen en Noord-Amerika.

Juist door het ontbreken van epidemies is het zeer moeilijk een besmettingsbron te identificeren. In andere landen worden meerdere transmissiewegen erkend :

- via voedsel : vlees, vooral dan rundvlees ; rauwe melk ; andere eetwaren, vooral na fecale contaminatie ;
- via water (ook bij het zwemmen) ;
- interhumane transmissie.

Hieruit blijkt het belang van een strenge controle van heel de voedselketen, het belang van de monitoring van de (zwem)waterkwaliteit en het belang van een goede handhygiëne in de preventie van *E. coli* 0157-infecties.

E. coli 0157 behoort tot de zogenaamde verocytotoxine producerende *E. coli* (VTEC). In 1998 bevestigde het referentielaboratorium van het Algemeen Ziekenhuis (AZ) van de Vrije Universiteit Brussel (VUB) de identificatie van 47 VTEC. Hiervan behoorden er 25 tot de serogroep 0157.

Om eventuele epidemies op het spoor te komen, is het belangrijk dat de routinelaboratoria worden aangemoedigd om bij elke coprocultuur *E. coli* 0157 op te sporen. Tot op heden wordt het opsporen van *E. coli* 0157 niet terugbetaald door het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering (Riziv).

Ook de registratie van alle gevallen van hemolytisch uremisch syndroom (HUS) geeft de mogelijkheid om onrechtstreeks de frequentie van *E. coli* 0157-infecties te volgen. Dit gebeurt sinds 1996. Uit deze registratie blijkt dat het syndroom een incidentie heeft van 4 op 100.000 kinderen jonger dan 5 jaar, en 1,5 op 100.000 kinderen jonger dan 16 jaar. Deze aantallen zijn vergelijkbaar met die in andere ontwikkelde landen. In België is *E. coli* 0157 verantwoordelijk voor de meeste HUS-gevallen, maar ook niet-0157-kiemen kunnen het syndroom veroorzaken.

Sinds 1998 loopt er een diergeneeskundig onderzoek rond *E. coli* 0157 bij levende runderen, gesubsidieerd door de Vlaamse Gemeenschap. Dit onderzoek past in de internationale wetenschappelijke en technologische samenwerking met partnerlanden. Voor Vlaanderen is dit partnerland Polen.

Het project draagt als titel "The effect of preservation methods and decontamination on survival of the bacteria in meat". De promotor van het project is professor De Zutter van de faculteit Diergeneeskunde van de Gentse universiteit. Volgens de eerste gegevens uit dit project blijkt ongeveer 6 % van onze runderen drager te zijn van de *E. coli* 0157, en bij runderen van 1 jaar oud zelfs 13 %. Runderen worden dan ook beschouwd als reservoirs van de kiem.

Volgens professor De Zutter worden honden en ook gevogelte en varkens niet beschouwd als belangrijke reservoirs van E. coli 0157.

- 2 Contact met uitwerpselen van dieren en mensen houdt steeds een risico in. Het weren van dieren op stranden biedt, samen met de basisregels inzake handhygiëne die we allen van onze ouders meekregen, een preventiemiddel voor infecties. Elke burgemeester kan dan ook, indien hij dit wil, via zijn bevoegdheden die opgenomen zijn in de gemeentewet verbieden dat honden en paarden op het strand komen.

Mij zijn geen studies bekend die zouden aantonen dat honden op onze stranden verantwoordelijk zijn voor een majeur volksgezondheidsprobleem. Vanuit het subsidiariteitsbeginsel is de bestaande regeling dan ook voldoende en is er vandaag geen nood aan een bijkomende reglementering op Vlaams niveau. Wat doen we in zo een geval trouwens met de meeuwen en de katten?